

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-1744/2

Podgorica, 16.03.2023. godine

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
- n/r ministru, gospodinu Admiru Adroviću -

Poštovani gospodine Adroviću,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim *Predlogom* navedeno je da stupanjem na snagu *Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju* omogućiće se regulisanje međusobnih odnosa u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i ostalih pitanja iz domena socijalnog osiguranja, a posebno izjednačavanje u pravima državljana po osnovu boravka i rada u državama ugovornicama. Osnovna svrha donošenja ovog *Zakona* je potreba za daljim unapređenjem bilateralnih odnosa između država ugovornica i regulisanje, odnosno ostvarivanje prava iz socijalnog osiguranja osiguranicima i korisnicima prava po osnovu boravka ili rada na teritoriji jedne od država ugovornica.

Uvidom u tekst *Predloga zakona* i *Izvještaj o analizi uticaja propisa*, navedeno je da za sprovođenje *Predloga zakona* nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni *Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju*.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU CRNE GORE I REPUBLIKE ALBANIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU.
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Stupanjem na snagu Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju omogućuje se regulisanje međusobnih odnosa u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i ostalih pitanja iz domena socijalnog osiguranja, a posebno izjednačavanje u pravima državljana po osnovu boravka i rada u državama ugovornicama. Ovim zakonom omogućuje se usklađena primjena nacionalnih zakonodavstava država ugovornica u oblasti socijalnog osiguranja, a time se: <ul style="list-style-type: none"> • garantuje jednak tretman državljana, odnosno osiguranika obje države ugovornice u okviru nacionalnog zakonodavstva, • utvrđuje primjenljivo zakonodavstvo (pravila na osnovu kojih se, u svakom konkretnom slučaju, može tačno utvrditi da li se primjenjuje zakonodavstvo jedne ili druge države ugovornice), • obezbjeđuje očuvanje stečenih prava i • garantuje isplata (transfer) davanja u slučaju promjene prebivališta u drugu državu ugovornicu. - Takođe, stupanjem na snagu Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju uspostaviće se međunarodno-pravni sistem u socijalnom osiguranju između država ugovornica, odnosno uspostaviće se koordinacija između sistema socijalnog osiguranja tih država. Osnovna svrha ovog zakona je omogućavanje ostvarivanja prava iz socijalnog osiguranja na osnovu rada i osiguranja u inostranstvu. Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju urediće se prava iz oblasti: <ul style="list-style-type: none"> • penzijskog i invalidskog osiguranja, • zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite i materinstva, • osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti i • novčana naknada za slučaj nezaposlenosti. - Uzrok problema je neuređenost odnosa između Crne Gore i Republike Albanije u oblasti socijalnom osiguranju. - Posljedice problema su nemogućnost ostvarivanja prava iz socijalnog osiguranja, odnosno prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, iz zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite i materinstva, iz osiguranja za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, kao i na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti. 	

- Ukoliko se ne bi usvojio predloženi zakon, osiguranici država ugovornica ne bi mogli, po osnovu boravka ili rada u tim državama, ostvariti prava iz socijalnog osiguranja.
- Ukoliko se ne bi usvojio predloženi zakon, osiguranici država ugovornica, koji su zaposleni u drugoj državi ugovornici, po osnovu tog rada ili boravka u toj državi, ostvariti prava iz socijalnog osiguranja

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Zaključivanjem bilateralnog ugovora o socijalnom osiguranju omogućava se usklađena primjena nacionalnih zakonodavstava država ugovornica u oblasti socijalnog osiguranja, a time se:
  - garantuje jednak tretman državljana, odnosno osiguranika obiju država ugovornica u okviru nacionalnog zakonodavstva,
  - utvrđuje primjenljivo zakonodavstvo (pravila na osnovu kojih se, u svakom konkretnom slučaju, može tačno utvrditi da li se primjenjuje zakonodavstvo jedne ili druge države ugovornice),
  - obezbjeđuje očuvanje stečenih prava i
  - garantuje isplata (transfer) davanja u slučaju promjene prebivališta u drugu državu ugovornicu.
 Osnovna svrha donošenja ovog zakona je potreba za daljim unapređenjem bilateralnih odnosa između država ugovornica i regulisanje, odnosno ostvarivanje prava iz socijalnog osiguranja osiguranicima i korisnicima prava po osnovu boravka ili rada na teritoriji jedne od država ugovornica.
- Ne postoje strateška dokumenta sa kojima je potrebno uskladiti ovaj zakon.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasni preferiranu opciju?**
- Socijalna problematika, kao jedna kompleksna oblast, obuhvata pitanja, koja se pojavljuju u domenu međunarodno-pravnih odnosa, s toga je donošenje predloženog Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju, obavezno u cilju rješavanja istih. Održavanje status quo nije moguće iz razloga što, ukoliko se ne bi usvojio predloženi zakon, osiguranici država ugovornica ne bi mogli, po osnovu boravka ili rada u tim državama, ostvariti prava iz socijalnog osiguranja.
- Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju omogućuje se regulisanje međusobnih odnosa u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i ostalih pitanja iz domena socijalnog osiguranja, a posebno izjednačavanje u pravima državljana po osnovu boravka i rada u državama ugovornicama. Imajući u vidu izloženo, kao i činjenicu da se zaključivanjem međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju uspostavlja međunarodno-pravni sistem u socijalnom osiguranju između država ugovornica, odnosno uspostavlja koordinacija između sistema socijalnog osiguranja tih država, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 12. januara 2023. godine utvrdila Osnovu i sastav delegacije Crne Gore za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktno i indirektno.**

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju urediće se prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite i materinstva, osiguranja za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, novčane naknada za slučaj nezaposlenosti i dodatka za djecu. Zakonom će se unaprijediti bilateralni odnosi između Crne Gore i Republike Albanije i regulisati ostvarivanje prava iz oblasti socijalnog osiguranja osiguranicima i korisnicima ovih prava po osnovu boravka ili rada na teritoriji jedne od država ugovornica. Ističemo da je Sporazum između Crne Gore i Albanije o socijalnom osiguranju potpisan 27.02 u Podgorici. Ovim zakonom se garantuje jednak tretman državljana, odnosno osiguranika obje države ugovornice u okviru nacionalnog zakonodavstva, utvrđuju pravila na osnovu kojih se, u svakom konkretnom slučaju, može tačno utvrditi da li se primjenjuje zakonodavstvo jedne ili druge države ugovornice, obezbjeđuje očuvanje stečenih prava i garantuje isplata (transfer) davanja u slučaju promjene prebivališta u drugu državu ugovornicu.
- Predloženi zakon neće izazvati troškove građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima.
- Nema troškova koje je potrebno opravdati pozitivnim posljedicama propisa.
- Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišne konkurencije.
- Ovaj propis neće uzrokovati administrativna opterećenja, kao ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? **Obrazložiti.**
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Sredstva nije potrebno obezbijediti za tekuću fiskalnu godinu, a nije bilo potrebno planirati ni za narednu fiskalnu godinu.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Kako za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju nijesu potrebna finansijska sredstva to nijesu ni planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

- Za sprovođenje ovog propisa nisu potrebna sredstva, pa nema ni obračuna finansijskih izdataka, odnosno prihoda.
- Imajući u vidu da implementacija ovog propisa neće uzrokovati finansijske izdatke niti prihode, odnosno da za njegovu primjenu nisu potrebna sredstva, nije rađen obračun finansijskih izdataka, odnosno prihoda, a samim tim nisu postojali problemi u pripremi Istog.
- Imajući u vidu da se propis Ministarstvu finansija dostavlja prvi put, navedeno ministarstvo nije imalo primjedbi i sugestija na nacrt, odnosno predlog zakona.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nisu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom izrade predloga zakona nije korišćena eksterna ekspertna podrška. Shodno Zakonu o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Sl. List CG“, broj 77/08) na izradi Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju radile su delegacije država ugovornica. Delegaciju Crne Gore sačinjavali su predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, Fonda za zdravstveno osiguranje i Zavoda za zapošljavanje. Prvi krug pregovora između delegacija dviju država održan je u Tirani u periodu od 16. do 18. januara 2023. godine tokom kojih je usaglašen tekst Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, dok je drugi krug pregovora, na kojima je usaglašen tekst Administrativnog sporazuma za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju, održan u Podgorici, 8. i 9. februara 2023. godine.

- Zakonom o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora definisana je procedura za vođenje pregovora i zaključivanje međunarodnog ugovora, kao i sam postupak pripreme zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora, za koji nisu predviđene javne konsultacije, kao ni javna rasprava.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju.
- Da bi se ispunili ciljevi nadležni organi i nosioci će pravovremeno razmjenjivati informacije o pitanjima koja se odnose na sprovođenje sporazuma.
- Ispunjenje ciljeva mjeriće se na osnovu broja podnijetih zahtjeva za ostvarivanje prava primjenom Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o socijalnom osiguranju (prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja za osiguranike koji su radili u Crnoj Gori i Republici Albaniji, pravo na zdravstvenu zaštitu i pravo na novčanu naknadu za nezaposlenost) kao i na osnovu broja korisnika prava.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju biće zaduženi Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo zdravlja, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja, Fond za zdravstveno osiguranje i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Mjesto i datum

MINISTAR

Adilovic